

درآمدی بر عصب‌شناسی زبان

الیزابت آهلسن، فاطمه نعیمی حشکوائی. تهران: جهان کتاب، ۱۳۹۳.

چاپ نخست، ۳۲۱ صفحه.

۱. بررسی شکلی

هدف از نگارش کتاب به صورت صریح بیان شده است. کتاب با مقدمه مؤلف و سپس مقدمه مترجم آغاز می‌شود. در این اثر، فهرست مطالب به صورت تفصیلی آمده و عنوان‌های اصلی و فرعی با شماره‌گذاری مشخص شده است. در سه بخش نخست کتاب، بخشی با عنوان «خلاصه فصل» دیده می‌شود. انتهای هر فصل، خلاصه فصل ارائه شده است. در طرح مباحث از جدول و تصویر استفاده شده است. در انتهای کتاب، فهرست منابع و نیز بخشی با عنوان مطالعه بیشتر ارائه شده است.

در مجموع حروف‌نگاری، صفحه‌آرایی و صحافی کتاب خوب است. عنوان کتاب و مشخصات نویسنده و مترجم آن و همچنین آرم ناشر بر صفحه سفیدی نقش بسته است که دو خط قرمز چارچوب آن را شکل داده‌اند. طرح روی جلد کتاب مناسب نیست. خیلی ساده است و هیچ ارتباطی با موضوع ندارد. با توجه به پرسش‌های زیادی که برای انسان درباره چگونگی عملکرد مغز و سامانه عصبی بدن انسان وجود دارد، می‌توان گفت شاید اگر در پیوند با موضوع کتاب، روی جلد آن طرحی زده می‌شد، کتاب از جذابیت بیشتری برای خواننده و علاقه‌مندان به این حوزه برخوردار می‌شد.

اندازه و رنگ قلم در فارسی و انگلیسی متن کتاب خوب، ولی در فهرست منابع کمی کوچک است. همچنین اندازه قلم در متن پشت جلد کتاب نیز کمی کوچک است. نوع قلم، اندازه آن و نیز صفحه‌آرایی در صفحه‌ای که عنوان بخش‌ها و فصل‌ها در آنها ذکر شده است نیز می‌تواند بهتر باشد. در فاصله بین بند و عنوان بعد از بند، یکدستی دیده نمی‌شود. به عنوان نمونه بین زیرعنوان‌های ۱-۳ و ۲-۳ و بند پیش از آنها در صفحات ۱۴۴ و ۱۴۵ فاصله‌ای در نظر گرفته نشده است، در حالی که در صفحه ۱۴۷، دو سطر فاصله بین ۳-۳ و بند قبل دیده می‌شود. در

برخی صفحات، خطوط (حروف) کمی سایه‌دار هستند (صص ۴۴، ۵۲ و ۱۶۰). شفافیت تصاویر ارائه‌شده نیز در برخی از صفحات کم است (صص ۸۳ و ۸۴). در انتهای کتاب، منابع و واژه‌نامه انگلیسی به فارسی قرار دارد، ولی نمایه ارائه نشده است. از آنجایی که در این کتاب، مباحث زبان‌شناختی متنوعی از منظر عصب‌شناسی بررسی شده است، اصطلاحات تخصصی گسترده و مفیدی در کتاب معرفی شده و وجود واژه‌نامه انگلیسی به فارسی در انتهای کتاب می‌تواند برای خواننده بسیار مفید واقع شود. همچنین صفحاتی که پیش از بدنه اصلی کتاب آمده و از جمله شامل «مقدمه مؤلف» و «مقدمه مترجم» است، بدون شماره است. بهتر بود که این بخش‌ها هم جدا می‌شد. برای نمونه با حروف الفبا یا به‌طریق دیگری شماره‌گذاری می‌شد تا ارجاع دادن به آنها ساده‌تر باشد. در فهرست کتاب، بخش‌هایی چون «مطالعه بیشتر»، «تمرین» و... که در پایان هر فصل آمده است، دیده نمی‌شود. واژه‌نامه این کتاب نیز «انگلیسی به فارسی» است؛ از آنجایی که خواننده در متن کتاب با زبان فارسی سروکار دارد، بهتر بود یا این واژه‌نامه تبدیل به واژه‌نامه «فارسی به انگلیسی» می‌شد، یا واژه‌نامه «فارسی به انگلیسی» هم به کتاب افزوده می‌شد. در توضیح تصویر صفحه ۴۶ از واژه «شکل» استفاده شده است (شکل ۲-۵-...؛ در صورتی که در توضیح تصویرهای دیگر کتاب از واژه «تصویر» استفاده شده است. بهتر بود که این مورد هم با بقیه موارد یکدست می‌شد. نکته دیگر این است که در «خلاصه فصل» اول، بیشینه فعل‌ها با زمان حال آمده است، در حالی که در خلاصه فصل چون مطالب آنچه پیش از آن آمده است جمع‌بندی می‌شود، فعل‌ها باید به‌صورت گذشته به کار روند. مقدمه مترجم و مؤلف فاقد شماره‌گذاری است.

۲. بررسی محتوایی

مطالب کتاب در چهار بخش و چهارده فصل تنظیم شده است. بخش اول با عنوان «درآمدی بر عصب‌شناسی زبان»، چهار فصل دارد. هر فصل کتاب دارای بخش‌بندی منظم، خلاصه فصل، منابعی برای مطالعه بیشتر و تمرین است. همچنین از شکل و جدول هم در پیوند با مطالب کتاب استفاده شده است. توضیحات مؤلف در مقدمه نیز به شناخت بهتر موضوع کتاب از سوی خواننده کمک می‌کند. در ابتدای هر فصل در صفحه عنوان، موضوعات مورد بحث نیز فهرست شده است. این موضوع از ویژگی‌های مثبت کتاب است و به ایجاد آمادگی در ذهن خواننده کمک

می‌کند. علاوه‌براین در انتهای هر فصل، خلاصه فصل، معرفی منابعی برای مطالعه بیشتر و نیز تمرین و مثال ارائه شده است که به درک مطلب بسیار کمک می‌کند و به نظم و انسجام مطالب می‌افزاید. در فصل اول، حدود ده صفحه، ویژگی‌های میان‌رشته‌ای و دیدگاه‌های متفاوت درباره ارتباط زبان و مغز مطرح می‌شود. این فصل به‌نوعی مقدمه‌ای برای کتاب به شمار می‌آید و در انتهای فصل اول، چارچوب کلی کتاب شرح داده شده است. در فصل دوم، دیدگاه‌های مختلف درباره رابطه بین زبان و مغز با یک رویکرد در زمانی بررسی می‌شود. مباحث به لحاظ زمانی به پیش از قرن نوزدهم و اواخر قرن نوزدهم و پیشرفت‌های قرن بیستم تقسیم شده است.

نکته‌ای که درباره این تقسیم‌بندی به چشم می‌آید این است که در بخش اول، رویکردهای پیش از قرن نوزدهم از «رم»، «یونان» و «مصر باستان» سخن به میان می‌آید و تا بعد از قرون وسطی و سال ۱۸۰۰ بررسی می‌شود. به نظر می‌رسد با عنوان «پیش از قرن نوزدهم»، چندان به ذهن متبادر نمی‌شود که قرار است خواننده، آرای افلاطون و ارسطو و بقراط را مرور نماید. در فصل سوم، الگوها و چارچوب‌های جدید عصب‌شناسی زبان مطرح می‌شود. یکی از زیرعنوان‌ها، گروه‌های اثر، بسیار گنگ است و نشان‌دهنده محتوا نیست.

در بخش دوم در قالب چهار فصل، مباحثی چون واج‌شناسی در عصب‌شناسی زبان، نحو و ساخت‌واژه، معنی‌شناسی واژگانی و کاربردشناسی همکاری‌های ارتباطی در بافت بررسی می‌شود. در بخش سوم در چهار فصل به موضوعاتی از قبیل خواندن، نوشتن، دوزبانگی، رشد و تکامل مغز و ارتباط مغز از نظر عصب‌شناسی پرداخته می‌شود. عنوان بخش چهارم، «فصل‌های منبع» است که بسیار گنگ است. البته محتوای سه فصلی که در این بخش ارائه شده است به مغز مربوط است و به نظر می‌رسد منظور از منبع در اینجا خود مغز است. تفاوت این بخش، نداشتن خلاصه در پایان هر فصل است. به طور کلی مباحث مطرح هر یک از بخش‌ها به‌نوعی مستقل هستند و جنبه‌ای از یک موضوع کلی را نشان می‌دهند.

بدنه اصلی کتاب در ۲۸۹ صفحه سامان یافته است که البته ۲۲ صفحه آن نیز شامل فهرست، مقدمه مؤلف، مقدمه مترجم و... است. بنابراین به نظر می‌رسد حجم کتاب برای دروس دوره کارشناسی ارشد مناسب است. به‌ویژه اینکه کتاب مقدماتی است و حجم فصل‌های آن هم به طور کلی کوتاه است و بخش‌هایی از آن نیز به معرفی منابع بیشتر یا طرح چند پرسش اختصاص داده شده است.

در شماره‌گذاری پانوشته‌ها از بالانویشت استفاده شده است که بهتر است اینگونه نباشد. پانوشته‌ها در مواردی تکراری هستند. البته تعداد این موارد زیاد نیست. به عنوان نمونه به چند مورد اشاره می‌شود:

ردیف	مورد	موارد وقوع
۱	پانوشته اول صفحه ۲۴	پیش از این در مقدمه نیز پانوشته شده بود.
۲	پانوشته نهم صفحه ۳۵	پیش‌تر در صفحه ۲۵ نیز پانوشته شده بود.
۳	پانوشته اول صفحه ۷۳	پیش‌تر در صفحه ۶۳ نیز پانوشته شده بود.

در کتاب اشکال‌های ویرایشی هم در سطح محتوا (چینش کلمات) و هم در سطح استفاده از علائم سجاوندی به تعداد زیاد به چشم می‌خورد. به‌ویژه استفاده از ویرگول در خیلی از موارد نابجا بوده است و در بسیاری مواردی که باید از ویرگول یا نقطه‌ویرگول یا نقطه و دونقطه استفاده شود، این علائم به کار نرفته‌اند. تعداد این موارد بسیار زیاد است. همچنین فاصله بین واژه و پراتنز بعد از آن نیز در بسیاری از مواد به‌درستی رعایت نشده است. بنابراین در اینجا تنها به برخی از نمونه‌ها اشاره می‌شود:

ردیف	نشانی	محل اشکال
۱	مقدمه مؤلف سطر اول	با توجه به مشکل یافتن کتاب به روزشده‌ای که در اندازه و قیمت مناسب و در سطح دوره مقدماتی عصب‌شناسی زبان باشد فکر...
۲	صفحه ۲۷۶	در خط یکی مانده به آخر آمده است: «از این رو طراحی روال کار چرخشی است...»
۳	صفحه ۱۰۱	محققان سعی می‌کنند واژه‌سازی را به روش‌های مختلف توضیح دهند برای مثال شبه‌واژه‌گویی که مستقیماً به دنبال شبه‌واژه‌گویی واجی ظاهر می‌شود این دو با هم بین واژه مورد نظر و واژه تولید شده غیر قابل تشخیص رابطه ایجاد می‌کنند.
۴	صص ۲۸، ۳۷، ۴۶، ۸۸، ۸۹ ۱۰۳، ۱۰۵، ۱۰۶	عدم رعایت فاصله بین پراتنز و واژه قبل از آن و درون پراتنز

این کتاب ترجمه‌ای از زبان انگلیسی است و در مجموع نویسنده اصلی با استفاده از مثال، تصاویر و جدول به انسجام‌بخشیدن به مطالب و درک بهتر آنها کمک کرده است. با وجود این در ترجمه اثر، جمله‌هایی به چشم می‌خورد که نیاز به ویرایش دارد و شیوه نگارش آنها چندان روان و مطابق اصول نگارش فارسی نیست:

ردیف	نکته	شماره صفحه
۱.	تأثیر عمده‌ای از همکارانم در بخش زبان‌شناسی و ... و به ویژه راهنمای قبلی من جینز آلود هستم.	مقدمه مؤلف
۲.	استفاده از مسیر نحوی با توجه به تجزیه ممکن است ساده تر باشد یعنی با استفاده از راهبرد ترتیب متعارف ساده مانند ترتیب NVN و با توجه به نگاشت با استفاده از سلسله مراتب موضوعی با اصلی مانند «اولین اسم کنشگر است».	۱۲۳
۳.	در کدام قسمت، مشکلات متفاوت به غیر از تبدیل نویسه-واج قرار دارد.	۱۹۲
۴.	روش مناسب توصیف میزان قصد در ارتباطات، باید با نشان دادن بدون قصد قبلی تفاوت داشته باشد.	۲۳۸
۵.	اختلالات زبانی در کودکانی که صدمه خاصی را تجربه نکرده‌اند مورد توجه ...	۲۸
۶.	«این بخش پیش‌زمینه‌ای برای درک این مسئله است که چگونه نمایندگان رویکردهای امروز روش‌های خود را استدلال می‌کنند.» پیشنهاد: «این بخش، پیش‌زمینه درک این مسئله است که نمایندگان رویکردهای امروزی، چه استدلال‌هایی برای روش‌های خود دارند.» توضیح: البته پاره‌گفتار بالا را می‌توان به صورت‌های مختلف و البته پذیرفتنی دیگری هم ترجمه کرد؛ برای نمونه می‌توان به جای «استدلال‌هایی» از «توجیهاتی» بهره گرفت، یا به جای «دارند» از «ارائه می‌کنند» استفاده کرد.	صفحه دوم مقدمه مؤلف
۷.	طی این سال‌ها اشخاص بسیاری به صورت‌های مختلفی در محتوا و شکل‌گیری این کتاب کمک کرده‌اند.»	صفحه سوم مقدمه مؤلف
۸.	«در این حوزه بررسی می‌شود که چگونه مغز می‌تواند فرایندهایی را انجام دهد که برای درک و تولید زبان حائز اهمیت است.»	صفحه یکم مقدمه مترجم
۹.	به سه سؤال مهم درباره زبان و مغز که در پی پاسخ به آن هستید و درباره	۳۱-۳۲

ردیف	نکته	شماره صفحه
	رشته‌های مختلفی که کمک‌کننده‌اند فکر کنید. چه نوع از بررسی‌های مرتبط، روش‌ها و یافته‌های بالقوه ممکن است مورد توجه قرار گیرند تا در پاسخ دادن به پرسش‌ها کمک‌کننده باشند.	
۱۰.	بررسی‌ای را تصور کنید که مایلید روی یکی از این سئوال‌ها انجام دهید. سعی کنید تا از طراحی واقعی با استفاده از روش‌هایی چارچوبی ایجاد کنید.	۳۱-۳۲
۱۱.	توصیف کنید که چه اتفاقی روی می‌دهد وقتی (به آهستگی) یک واژه یا یک متن را می‌خوانید، به چه عملکرد متفاوتی نیازمندید و بر اساس چه نظمی صورت می‌گیرد.	۳۱-۳۲
۱۲.	عامل دیگری که برای گفتار انسان عامل بحرانی تلقی می‌شود، حرکت بیشتر حنجره به سمت پایین ناحیه گلو است که تنها در انسان وجود دارد.	۲۰۹
۱۳.	«بحث درباره اینکه آیا تحول زبان، رشد پیوسته داشت یا به طور ناگهانی صورت گرفت که با بحث درباره توانایی زبانی میمون‌ها مرتبط است، به قوت خود باقی است. بعضی از عوامل بحرانی پیشنهاد شده در زبان و ارتباطات زبانی، این یافته را دربردارد که...»	۲۱۷

در مواردی بر ویرایش و نگارش کتاب هم خرده می‌توان گرفت:

ردیف	نکته	مورد/ شماره صفحه
۱	در کتاب پیش از دو هلال (پرانتز) فاصله وجود ندارد و این علامت سجاوندی به واژه پیش از خود چسبیده است.	کل کتاب
۲	در موارد بسیاری به نیم‌فاصله بی‌توجهی شده است	زبان پریشی (در فهرست کتاب و ص ۲۳۴): منتشر شده (صفحه سوم مقدمه مؤلف): شناخته شده (ص ۲۴): تعریف شده‌ای (ص ۲۵): رشد یافته (ص ۲۸): صدمه دیده (ص ۲۹): شناخته شده‌تر (ص ۱۴۶): رشد یافته (ص ۲۰۸): زیر قشری (صص ۲۷۸ و ۲۸۱): لخته شده (ص ۲۸۳): بی‌نظمی (زیرنویس ص ۲۸۳): حمایت کننده، خود آگاهی (ص ۲۸۴). دو بخش واژه‌ای چون «درسنامه» (صفحه یکم مقدمه مؤلف و صفحه یکم مقدمه مترجم) بهتر بود با نیم‌فاصله از هم جدا

<p>می‌شد و به صورت «درس‌نامه» نوشته می‌شد. «تأثیر قابل توجه‌ای» (ص ۲۶) بهتر بود به صورت «تأثیر قابل توجهی» نوشته می‌شد. «با ارزشی» (صفحه پایانی مقدمه مؤلف) باید به صورت «بازرسی» نوشته می‌شد.</p>		
<p>دیدگاه (صفحه اول فهرست)، خوانندگان (منظور «خوانندگان» است، ص ۲۷۸).</p>	<p>در مواردی هم در متن اشتباهات تایپی دیده می‌شود.</p>	<p>۳</p>
<p>مقدمه مؤلف خط پنجم/ بهتر بود که پاره‌گفتار «... هر دوی ما به خوبی در مورد مشکلات کار واقف بودیم...» به صورت «... هر دوی ما به خوبی به مشکلات کار واقف بودیم...» ترجمه می‌شد.</p>	<p>بر چگونگی کاربرد برخی از حروف اضافه هم در متن می‌توان خرده گرفت.</p>	<p>۴</p>

همان‌گونه که پیش از این نیز ذکر شده، کتاب مورد بررسی در چهار بخش سامان یافته است که هر بخش نیز شامل چند فصل است. بخش نخست کتاب به معرفی عصب‌شناسی زبان می‌پردازد. بخش دوم عصب‌شناسی زبان را در پیوند با سطوح مختلف زبان بحث کرده است. بخش سوم به بررسی برخی از موضوعات مشخص‌تر مطالعات عصب‌شناسی زبان نظر دارد و بخش چهارم که دارای عنوان «فصل‌های منبع» است، به روش‌های بررسی مغز، طراحی مغز و مفاهیم پایه‌ای توجه نشان داده است که در علوم اعصاب وجود دارد. بنابراین کتاب با مباحث مقدماتی آغاز شده است و با مباحث تخصصی‌تر در حوزه مغز و اعصاب پایان یافته است. در بین این دو بخش هم مطالب مربوط به عصب‌شناسی زبان مورد توجه بیشتری قرار گرفته است. در هر فصل کتاب نیز چگونگی ارائه مطالب از نظم و انسجام لازم برخوردار است و در آنها نشانی از پراکنده‌گویی دیده نمی‌شود. محتوای کتاب با عنوان آن هم‌خوان است؛ یعنی آنچه در فصل‌های مختلف کتاب بدان پرداخته شده است، همه در حوزه مطالعات عصب‌شناسی زبان است. آنچه در فهرست کتاب آمده است نیز در متن هر یک از فصل‌های کتاب بدان پرداخته شده است. تنها خرده‌ای که در این زمینه بر کتاب می‌توان گرفت و در بالا هم بدان اشاره کردیم، بازتاب‌نیافتن دو سه عنوان پایانی هر فصل در فهرست کتاب است.

متن انگلیسی کتاب، بر اساس شناسنامه آن در سال ۲۰۰۶ منتشر شده است. در میان منابعی که مؤلف برای نوشتن کتاب از آنها بهره گرفته، شماری در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۰۵ منتشر شده‌اند. بنابراین می‌توانیم با توجه به این معیار بگوییم که کتاب در زمان انتشار متن انگلیسی آن

بر مبنای اطلاعات و داده‌های روزآمدی شکل گرفته است. البته بخشی از مطالب کتاب همانند آنچه درباره مناطق بروکا و ورنیکه گفته شده، شأنی کلاسیک یافته‌اند که زمان انتشار مطالب درباره آنها چندان مهم نیست. همچنین این نکته نیز گفتنی است که با توجه به مقدماتی بودن این کتاب و کمبود منبع فارسی در این زمینه، هرچند حدود ده سال از انتشار متن انگلیسی کتاب گذشته است و این حوزه مطالعاتی هم تحولات سریعی را تجربه می‌کند، ترجمه فارسی این کتاب ارزش خاص خود را حفظ می‌کند. در مجموع به‌قدر کفایت از منابع موجود در نوشتن این کتاب بهره گرفته شده است؛ به‌ویژه اینکه این منابع منحصر به منابع انگلیسی نیست و از منابع نوشته‌شده به زبان‌هایی چون آلمانی و فرانسه هم استفاده شده است.

استنادها به شیوه درون‌نوشت انجام گرفته است و از این نظر، شیوه مرسوم رعایت شده است. تنها نکته‌ای که شاید مورد توجه خواننده قرار گیرد این است که در بسیاری از موارد در ارجاعات کتاب به دادن نام نویسندگان و سال انتشار منبع مورد استناد بسنده شده و صفحه آن داده نشده است. البته این مسئله در بسیاری از جاها قابل توجیه است، اما وقتی که شمار آنها در یک متن زیاد می‌شود، پرسش‌ساز است.

کوشش نویسنده برای فهم‌پذیر بودن کتاب و مطالب آن برای دانشجویان رشته‌هایی که به نحوی دانش عصب‌شناسی زبان برای آنها اهمیت دارد و شیوه ارائه مطالب در آن، ویژگی درخور گفتن آن است. روال ارائه مطالب در کتاب و پرداختن به سطوح مختلفی واجی، معنایی، نحوی و... زبان در پیوند با زمینه‌های عصب‌شناختی آنها هم نکته برجسته‌ای است.

این کتاب نیز همانند بیشتر کتاب‌هایی که در حوزه مطالعات عصب‌شناسی زبان نوشته می‌شوند، جهت‌گیری فلسفی یا اخلاقی با اجتماعی خاصی ندارد؛ زیرا موضوع این دست کتاب‌ها در بسیاری از موارد به علوم تجربی و آزمایشگاهی نزدیک است و از این‌رو بیشتر با داده‌های عینی و نتایج برآمده از آزمایش‌ها سروکار دارد. در واقع هیچ‌گونه منافاتی میان آنچه در این کتاب آمده است و فرهنگ و ارزش‌های اسلامی و اهداف و آرمان‌های نظام اسلامی وجود ندارد و کتاب، هیچ اثر مخرب سیاسی، اجتماعی یا فرهنگی ندارد و به گسترش علم در ایران و معرفی و توسعه حوزه نوپای عصب‌شناسی زبان در ایران کمک هم می‌کند.

اصطلاحاتی که در این کتاب به کار رفته است، به خاطر میان‌رشته‌ای بودن موضوع آن، برآمده از رشته‌های زبان‌شناسی، علوم مغز و اعصاب، گفتاردرمانی و تا حدودی روان‌شناسی است. این اصطلاحات با توجه به اینکه این کتاب، کتابی مقدماتی است، اصطلاحات پیچیده‌ای نیستند

و نویسنده هم به‌خوبی آنها را به کار برده است. در عین حال با توجه به اینکه در زبان فارسی برای پیشینه اصطلاحات زبان‌شناسی، اصطلاحات حوزه مغز و اعصاب، گفتاردرمانی و... به کار رفته، در این کتاب برابرنهادهای کم‌وبیش شناخته‌شده‌ای وجود داشته است که مترجم هم از آنها به‌خوبی بهره گرفته است.

ترجمه کتاب از نوع کامل است و مترجم، همه متن انگلیسی را به زبان فارسی درآورده است. همان‌گونه که از آنچه در بخش بررسی شکلی کتاب در بالا گفتیم برمی‌آید، در ترجمه پایبندی و وفاداری مترجم به ساخت‌های متن انگلیسی در موارد زیادی تا آنجا بوده است که ترجمه او را در این موارد به ترجمه تحت‌اللفظی نزدیک کرده است. به طور کلی ترجمه کتاب قابل خواندن و فهم است. مترجم امانت را در انتقال معانی متن انگلیسی به فارسی رعایت کرده است، اما ترجمه تحت‌اللفظی برخی از پاره‌گفتارها از روانی متن کاسته است. مترجم، مقدمه کوتاهی را بر کتاب نوشته است و برابرهایی انگلیسی بسیاری از نام‌های خاص و اصطلاحات و واژگان انگلیسی را نیز به‌صورت پانویس داده است؛ اما هیچ نمونه‌ای از پانویس‌های توضیحی که مترجم به کتاب افزوده باشد، دیده نمی‌شود.

۳. ارزشیابی کلی و پیشنهادها

این کتاب در حد یک کتاب مقدماتی، تصویر خوبی از «عصب‌شناسی زبان» به خواننده می‌دهد. در واقع این کتاب می‌تواند این حوزه، پرسش‌ها و مسائل اصلی آن و همچنین حوزه‌های علمی دخیل در آن را به خواننده معرفی کند. به همین دلیل بهترین استفاده آن می‌تواند درس‌هایی باشد که در دوره کارشناسی ارشد در این زمینه وجود دارد. همچنین در رشته زبان‌شناسی نیز که درس عصب‌شناسی زبان به طور معمول در شمار درس‌هایی نیست که دانشجوی می‌گذارد، این کتاب می‌تواند برای آشنایی مقدماتی دانشجویانی که مایل به نوشتن پایان‌نامه در موضوعات مربوط به این حوزه هستند، سودمند باشد. برای دانشجویان رشته زبان‌شناسی هم این کتاب برای آشنایی مقدماتی با عصب‌شناسی زبان، کتاب سودمندی است. در رشته‌های دیگری چون روان‌شناسی هم این کتاب را می‌توان به دانشجویان علاقه‌مند در هر سطحی معرفی کرد. توجه به نکات گفته‌شده درباره ترجمه و نگارش و ویرایش این کتاب در چاپ‌های بعدی آن می‌تواند آن را بی‌عیب‌تر نماید و استفاده خواننده را از آن آسان‌تر کند و آن را تبدیل به منبع درسی کاربرپسندتری نماید.